

ДОМАШНЄ ЗАВДАННЯ

ЛІТЕРАТУРА

на 1-25-25

УЧИТЕЛЬ: Др. Ірена Столяр

- 7 - Підготовка до іспиту**
- 8 - Підготовка до іспиту**
- 9 - Підготовка до іспиту**
- 10 - Підготовка до іспиту**
- 11. Підготовка до усного іспиту (всі 20 білети)**

1. Що таке гуманізм?

Гуманізм є напрямом в науці, що орієнтувався на давню класичну старогрецьку й староримську культуру та постав у наслідок познайомлення з пам'ятками цієї культури. Це замилювання привело до зміну світогляду від релігійних справ на людські справи. Гуманізм поставив своїм гаслом свободу дослідів та вільність думки.

2. Який вплив мала реформація на Україну?

Під впливом реформації виступає щораз виразніше намагання наблизити літературну мову до народної мови, зробити її доступною для найширших кіл громадянства. Це висунуло потребу вищої школи.

3. Опишіть перші вищі школи. Яка головна мета?

Головна мета вищих шкіл була виховати й гідно підготувати людей, що вміли б стати в обороні православної віри проти хвиль католицизму й протестантизму й одночасно в обороні української національності, бо віра тоді покривалася з національною приналежністю. Першою вищою школою була школа в Острозі, заснована Князем Константином Острозьким. У Львові львівське братство, відоме під назвою Ставропігія, оснувало школу, де учні займали місця відповідно до успіхів в науці. В Києві митрополит Петро Могила підніс школу до високого значення. (Києво-Могилянська Академія)

4. Трагедія голодомору у творі Миколи Понеділка "Буржуйка"

Микола Понеділок в оповіданні "Буржуйка" показав горе, смерть, безвихідь людей під

час голодомору — геноциду українського народу 1932-33 років на прикладі однієї родини. У цій родині батька репресували, помер від голоду старший син, молодшу дочку мати залишила біля дитячого будинку в місті, щоби врятувати від смерті. Вдома залишився ще один син. Коли пройшли найстрашніші часи голоду, мати прийшла, щоби забрати свою Оленку додому, але її там не було. Довго мама шукала свою доню по інших дитячих будинках, поки знайшла, але дитини їй не віддали, а саму її кинули до в'язниці, бо не сподобалося директоріві, що мати вірить в Бога, і що розказує про голод, який радянська влада заперечувала.

8 Класа — Підготовка до іспиту

1. Розкажіть про політичну поему Т. Шевченка “Сон”.

Поема “Сон” є політичної сатири. Поет описує фантастичну подорож з Києва до Петербургу, яка відбувається у сні. Пролітаючи над Україною, поет на фоно прекрасної природи бачить матір, яка на панщині жне, а її дитина помирає з голоду, як забирають у вдови єдиного сина і віддають у військо, як тяжко жити селянам — кріпакам. Пролітаючи над Сибіром, бачит, як заковані в кайдани каторжники під землею добувають золото для царя. Згадує царя Петра Першого і царицю Катерину Другу, які знищили козацтво й Україну. Поет почув голос гетьмана Полуботка, якого цар замучив голодом за те, що домагався повернення Україні волі. Шевченко висміяв у поемі царя, царицю і весь державний устрій в тогочасній Росії.

2. Опишіть про історичну повість “Чорна Рада” Пантелеймона Килиша.

Однією з найцінніших українських історичних повістей є “Чорна Рада” П. Куліша. Це “хроніка” з 1663-го року. Події повісті розгортаються після смерті Богдана Хмельницького, коли Україну розділили на Лівобережну (під Московією) і Правобережну (під Польщею). Вибирали гетьмана на Лівобережній Україні. Скликали “чорну раду” - збори всього козацтва, обравши нечесним шляхом ставленика Москви — Івана Брюховецького, який стратив іншого кандидата на гетьманську булаву — Сомка. У повісті ще є лінія кохання Лесі і Петра, які пройшли через випробування, але залишилися разом.

3. Хто Марко Вовчок? Яка її заслуга?

Марко Вовчок є псевдонім Марії з Вілінських Марковичева. Від чоловіка перейняла ідеологію, його любов до української мови та його захоплення етнографічними студіями. У своїх оповіданнях дала яскраві, глибоко зворушливі трагічною правдою малюнки кріпацького безталання. Вона ставила перед очі усього громадянства образи соромного поневолення людини. Її головна заслуга є голосний протест проти понижування людської гідності і проти безглуздя кріпаччини.

1. Опишіть про життя і творчість Лесі Українки. Що мало вплив на її творчість?

Леся Українка (Лариса Косач-Квітка) (1871-1913) народилася на Волині в родині правника і дитячої письменниці — Олени Плічки. У дитячому віці вона тяжко захворіла, з хворобою боролася усе життя, часто їздила на лікування за кордон. Вірші вона писала з дитинства. Знала 12 мов. Три чинники, які впливали на її свідомість і творчість: оточення (мати вчила дітей українську мову й українські звичаї), природа (чудові ліси і озера на Волині) і хвороба (надає творам серйозний характер). Відомими є збірки: "На крилах пісень", "Думи і мрії", "Відгуки" і драматичні поеми: "Роберт Брюс" - про боротьбу шотландського народу за незалежність, "Блакитна троянда" - про життя української інтелігенції, "Бояриня", "Лісова пісня".

2. Розкажіть про повість Івана Франка "Захар Беркут".

У повісті "Захар Беркут" розповідається про часи татарського лихоліття, а саме напад татарською відділу Бурунди на Тухольщину. Але тухольська громада була дружною, всі стояли один за одного і перемогли знищити ворога. У повіст є історія кохання сина Захара Беркута — Максима і доньки боярина Тугара Вовка, Мирослави.

3. Які два ворожі світи показав Іван Франко в творі "Борислав сміється".

- Світ бориславських багатіїв, сміливих підприємців, безпощадних спекулянтів
- Світ голодних селян, визискуваних робітників, світ столочені життя й незаспокоєної туги за яснішою дниною

Тема повісті є конфлікт між тими двома світами.

10 Класа — Підготовка до іспиту

1. Кого із письменників-шістдесятників Ви занете? Чого їх так називаємо? Яку мету вони ставили перед собою?

Після “подолання Культ особи”, під час хрущовської “відлиги” в літературу приходять свіжі талановиті молоді сили: В. Симоненко, І. Драч, Л. Костенко, М. Вінграновський, В. Стус, І. Світличний, Д. Павличко та ін. Характерним для їх творчості було те, що вони ставили в центр уваги проблеми особистості, її ролі в суспільстві. Вони виступали на захист української мови і культури, свободу творчості. Влаштовували неформальні літературні читання, вечори пам’яті репресованих митців, ставили замовчувані п’єси, складали петиції на захист української культури. Їх діяльність, яка не вписувалась в рамки дозволеного, викликала незадоволення влади, почався масовий тиск на інтелігенцію. Рух шістдесятників було розгромлено арештами 195-1972 рр., але він відіграв значну роль у поширенні самовиданої літератури і головне — в посиленні в Україні руху опору проти російського великодержавного шовінізму й русифікації.

2. Опишіть про життя і творчість Ліни Костенко.

Ліна Костенко народилася в 1930 р. на Київщині в сім’ї вчителя. З 1936 р. живе в Києві. Вчилася в Київському педагогічному інституті та Московському літературному інституті. Пацювала в Київській кіностудії ім. О. Довженка сценаристом. Вірші писала з дитинства. Автор збірок: “Вітрила”, “Мандрівка серця”, “Зоряний інтеграл”, яка була заборонена. Належить до шістдесятників. 17 років мовчала через повернення до сталінізму. Широко відомим є роман у віршах “Маруся Чурай” і “Берестечко”.

3. Розкажіть про життя і творчість Леся Курбаса і його театр “Березіль”.

Леся Курбас (1887-1937) — син актора. Народився на Поділлі. Вчився у Тернопільській гімназії, Львівському та Віденському університетах, Віденській консерваторії на драматичному відділі. Був актором Тернопільського та Київського театрів, організував “Молодий театр”, потім театральне об’єднання “Березіль” у Києві, що згодом у Харкові стає експериментальним театром “Березіль” (1926 р.). Ставить завдання виховати нового актора і режисера. Л. Курбас користувався високим авторитетом не тільки в Україні, а й за її межами. Він зробив дуже багато для розвитку українського театру. Сталінські найманці-чекісти арештували у 1933 р. і закинули до сибірського концатобору, де й розстріляли у 1937 р.